

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120002
NAZWA
OBSZARU Czarna Orawa

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120002	Powrót

1.3. Nazwa obszaru

Czarna Orawa

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2024-03

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 3 sierpnia 2023 r. w spr. soo Czarna Orawa (PLH120002)

Wyjaśnienia:	Powiększenie obszaru - 11.2019 r., Korekta granic - 02.2023 r.

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
19.6415

Szerokość geograficzna
49.4401

2.2. Powierzchnia [ha]:
465.66

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.4. Długość obszaru [km]:
20.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL21	Małopolskie

2.6. Region biogeograficzny

Alpejski (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3220			1.2		G	D			
6430			0.13		M	C	C	C	C
7230			40.0		M	B	B	B	B
91E0			120.8		M	C	B	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze						Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D			
						Min	Maks				C R V P		Populacja	Stan zachowania
F	5264	Barbus carpathicus			p	1000	10000	i	R	P	C	C	A	C
A	1193	Bombina variegata			p				P	DD	C	B	C	C
F	1163	Cottus gobio			p	500	5000	i	P	P	C	C	A	C
F	2485	Eudontomyzon vladykovi			p	200	2000	i	V	P	C	C	A	C
I	1014	Vertigo angustior			p	100000	100000	area	R	P	B	B	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Gatunek				Populacja na obszarze				Motywacja							
Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku		Inne kategorie				
					Min	Maks			C R V P	IV	V	A	B	C	D
I		Astaus astacus						R			X				

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P =

- występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	4.24
N19	1.99
N23	4.56
N10	42.21
N07	16.94
N12	30.05
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Czarna Orawa to rzeka należąca do zlewiska Morza Czarnego. Obszar obejmuje odcinek Czarnej Orawy od miejscowości Harkabuz do ujścia rzeki do Zbiornika Orawskiego wraz z częścią dopływów (potoki: Bębeński, Syhlec, Piekielnik z Borowym) i nadbrzeżne pasy roślinności. Szerokość koryta rzeki w obszarze waha się od 3 do prawie 20 m, a głębokość średnio od 20 do 150 cm. W górnym biegu (zwanym Orawką) rzeka jest dość głęboko wcięta, płynie w jarze o zdrzewionych, stromych zboczach, wysokich na kilka (a miejscami nawet kilkanaście) metrów. Dno jest skaliste, z niewielkimi progami przecinającymi w poprzek koryto. W zakolach odkładają się żwiry o różnej granulacji i drobnoziarnisty muł. W dolnym biegu, brzegi są przeważnie płaskie, tylko fragmentami, gdy rzeka wciną się głębiej są wyższe, obrywane i podmywane przez wodę, a formujące się w zakolach kamieńce porośnięte są wikliną. Dno pokryte jest na tym odcinku otoczakami. Miejscami, pasmowo wzdłuż rzeki ciągną się niewielkie płyty zarośli i łągów wierzbowych i olszowych. Otoczenie obszaru stanowią położone nad rzeką: łąki, pastwiska i pola uprawne. Czarna Orawa przepływa też przez kilka miejscowości: Podwilk, Orawkę, Jabłonkę i Chyżne, w których zabudowa zbliża się do rzeki. Charakterystyczną cechą reżimu hydrologicznego Czarnej Orawy jest znacznie większy udział wezbrań letnich wynikających z opadów deszczu niż wezbrań z wiosennych roztopów. Czarna Orawa i jej dolina stanowią istotny korytarz ekologiczny o przebiegu północ-południe, łączący Tatry i Babią Górę z Gorcami i Beskidem Makowskim.

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Czarna Orawa PLH120002 są trzy siedliska przyrodnicze:

- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)*,

i 5 gatunków zwierząt:

- 5264 brzanka (*Barbus carpathicus*),
- 1163 głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*),
- 2485 minóg Władykowa (*Eudontomyzon vladykovi*),
- 1193 kumak górski (*Bombina variegata*),
- 1014 poczwarzówka zwężona (*Vertigo angustior*).

W obszarze występuje również siedlisko 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, któremu nadano ocenę D.

Na uwagę zasługuje także występowanie w obszarze raka szlachetnego (*Astacus astacus*), gatunku

wymienionego w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Bezkręgowce”, a dodatkowo uznanego za gatunek wysokiego ryzyka narażony na wyginięcie (kategoria zagrożenia VU).

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
Ziołorośla nadrzeczne w całym dorzeczu Czarnej Orawy występują głównie w formie nadpotokowych ziołorośli lepiężnikowych (podtyp 6430-2 - górskie, nadpotokowe ziołorośla lepiężnikowe) i tylko miejscami zajmują większe powierzchnie. Na ogół są to szczałkowe płaty, występujące w mozaice z zaroślami wierzbowymi lub wąskie pasy terenu między rzeką a zaroślami wierzbowymi oraz jako runo w lasach łągowych.

Jakość danych: M – dane pochodzące z inwentaryzacji uzupełnione szacunkami.

Reprezentatywność: C – znacząca – wykształcenie siedliska odbiega od wzorca, przede wszystkim ze względu na duży udział lepiężnika różowego (*Petasites hybridus*) obok lepiężnika łysego (*Petasites kablikianus*).

Powierzchnia względna: powierzchnia siedliska w obszarze wynosi ok. 0,13 ha, co stanowi mniej niż 2% krajowych zasobów siedliska w alpejskim regionie biogeograficznym.

Stan zachowania: C – średni – stopień zachowania struktury: III – średnio zachowana (kadłubowe wykształcenie siedliska na części stanowisk, duża fragmentacja), stopień zachowania funkcji: II – dobre perspektywy przy możliwości odtworzenia: II – możliwe przy średnim nakładzie środków.

Biorąc pod uwagę ocenę reprezentatywności (C), powierzchni względnej (C) oraz średni stan zachowania (C), nadano siedlisku ocenę ogólną C.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Niewielkie torfowiska alkaliczne o charakterze młak występujące w obszarze zlewni Czarnej Orawy wykazują liczne podobieństwa. Położone są na zboczach w miejscach wysięków i wypływu wód podziemnych o nieco utrudnionym odpływie, z reguły nie posiadają wykształconej warstwy torfu (a jeżeli taka istnieje to jest bardzo płytka, do 10 cm). Niemal wszystkie występują w kompleksach wilgotnych łąk ostrożeńowych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W obrębie stoków, choć niezwykle rzadko, wykształcają się też klasyczne torfowiska alkaliczne o powierzchni niekiedy przekraczającej 2-3 ha, chociaż z reguły nie przekraczające 0,5 ha z wykształconą, aczkolwiek płytką warstwą torfów. Siedlisko występuje w dolinie Bębeńskiego Potoku, Piekelnika, potoku Chyżnego oraz przy ujściu Czarnej Orawy.

Jakość danych: M – dane pochodzące z inwentaryzacji uzupełnione szacunkami.

Reprezentatywność: B – dobra – obszar Natura 2000 Czarna Orawa obejmuje płaty typowo wykształconych torfowisk alkalicznych.

Powierzchnia względna: powierzchnia siedliska w obszarze wynosi ok. 40 ha, co stanowi 10% krajowych zasobów siedliska w alpejskim regionie biogeograficznym – ocena B.

Stan zachowania: B – dobry – stopień zachowania struktury: II – dobrze zachowana – stan zachowania większości płatów oceniony na FV lub U1, stopień zachowania funkcji: III – średnie lub niekorzystne perspektywy (występowanie zagrożeń w postaci zarastania torfowisk przez drzewa i krzewy oraz inwestycje, takie jak oczyszczalnia ścieków czy ujęcia wody), możliwości odtworzenia: II – możliwe przy średnim nakładzie kosztów.

Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B), ocenę powierzchni względnej (B) oraz dobry stan zachowania (B), nadano siedlisku ocenę ogólną B.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)*

Wzdłuż Czarnej Orawy i jej dopływów zachowało się niewiele płatów siedliska 91E0 o większej powierzchni. Generalnie łągi cechują się silną fragmentacją; często przyjmują postać szpalerów wierzb lub olch wzdłuż koryta rzeki, ewentualnie wąskich na 2-3 metry pasów zarośli wierzbowych z pojedynczymi drzewami starszych klas wiekowych. Najlepiej wykształcone fragmenty łąg znajdują się m.in. wzdłuż rzeki Czarnej Orawy i Syhlca.

Jakość danych: M – dane średniej jakości.

Reprezentatywność: C – znacząca – większość płatów wykazuje różne stopnie degeneracji (zubożały skład gatunkowy i stosunkowo niski wiek drzewostanów).

Powierzchnia względna – zinwentaryzowana podczas badań terenowych na potrzeby pzo w 2012 r. powierzchnia siedliska wynosi ok. 120,8 ha, co stanowi 2,8% krajowych zasobów siedliska w alpejskim regionie biogeograficznym – ocena B.

Stan zachowania: C – średni – stopień zachowania struktury: III – średnio zachowana – część łągów, w

wyniku wcięcia rzeki na głębokość kilku metrów, jest odcięta od zalewów lub podlega im tylko sporadycznie w trakcie największych powodzi; w łęgach nad Czarną Orawą nie stwierdza się obecności martwego drewna w postaci grubizny, a jedynie gałęzie; duża część łęgów to w istocie zarośla wierzbowe, które można klasyfikować jako inicjalne stadium łęgów, a więc w najniższej klasie wiekowej; stopień zachowania funkcji: III – średnie perspektywy, przy możliwości odtworzenia: II – możliwe przy średnim nakładzie środków. Biorąc pod uwagę ocenę reprezentatywności (C), powierzchni względnej (B) oraz średni stan zachowania (C), nadano siedlisku ocenę ogólną C.

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków.

W obszarze Czarna Orawa przeważnie nie ma warunków morfologicznych do tworzenia się kamieńców i jest bardzo niewiele miejsc, gdzie to siedlisko mogłoby występować. Szczątkowe kamieńce formują się tylko na odcinku od Jabłonki w dół rzeki, w jej zakolach, gdzie nastąpiło obsunięcie gruntu z podmywanych przez wodę brzegów. Czarna Orawa nie tworzy też wielonurtowego koryta i nie niesie materiału skalnego; ma tu postać meandrującej rzeki; bardziej przypomina charakterem rzekę niziną. W związku z tym, także perspektywy odnawiania się kamieńców są niewielkie. Reprezentatywność siedliska jest nieznacząca - ocena D.

5264 Brzanka (*Barbus carpathicus*)

Gatunek stanowi istotny element ichtiofauny dorzecza Czarnej Orawy. Występuje w całym obszarze w różnych zagęszczeniach. Występowanie licznych przegród na ciekach powoduje pofragmentowanie ich odcinków i podział populacji brzanki na lokalne subpopulacje. Gatunek zawsze stwierdzany podczas prowadzonych w ubiegłych latach odłowów na różnych stanowiskach. Szacowana wielkość populacji wynosi 1000-10000 osobników.

Jakość danych – P – dane pochodzące z szacowania – brak aktualnych danych ilościowych dot. wielkości populacji brzanki. Wielkość populacji oszacowano na podstawie wyników odłowów na kilku stanowiskach w obszarze.

Populacja: C - wielkość populacji krajowej w alpejskim biogeograficznym wskazana została jako 1103 komórek siatki kwadratów 1 km x 1 km. Odcinek Czarna Orawa stanowiący siedlisko brzanki w obszarze obejmuje 14 komórek siatki, stanowi więc mniej 2% zasobów krajowej populacji.

Stan zachowania: C – średni – stopień zachowania cech siedliska gatunku: III – elementy średnio zachowane – biorąc pod uwagę jakość hydromorfologiczną siedlisk, w tym zwłaszcza możliwość migracji, występowanie potencjalnych miejsc tarłowych oraz jakość (czystość) wód należy sumarycznie określić te elementy jako częściowo zdegradowane; a możliwości odtworzenia, w odniesieniu do ciągłości cieków (decydujących o możliwościach migracji) i stanu ekologicznego wód, określono jak możliwe przy średnim nakładzie środków

Izolacja: A – populacja izolowana – powstanie jeziora Orawskiego z zaporą wodną bez przepławki, odcięło populację z Czarnej Orawy od populacji z innych cieków. Ponadto próg wodny na rzece Syhleć ogranicza możliwości migracyjne gatunku.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (C), średni stan zachowania (C) oraz ocenę izolacji (A), nadano gatunkowi ocenę ogólną C.

1163 głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*)

Jest to gatunek osiadły o małych zdolnościach migracyjnych. Występuje na kamienistych odcinakach potoków, które wykorzystuje jako tarliska. W obszarze Czarna Orawa stwierdzany był w potoku Bebeńskim, w Czarnej Orawie w rejonie Orawki, w dolnym odcinku Piekielnika i w ujściowym odcinku potoku Lipnica.

Populacja głowacza w obszarze jest niewielka, z tendencją do zanikania, a jej szacowana wielkość to 500-5000 osobników.

Jakość danych – P – dane pochodzące z szacowania – brak aktualnych danych ilościowych dot. wielkości populacji głowacza białopłetwego w obszarze. Wielkość populacji oszacowano na podstawie wyników odłowów na kilku stanowiskach w obszarze.

Populacja: C - wielkość populacji krajowej w alpejskim biogeograficznym wskazana została jako 5155 komórek siatki kwadratów 1 km x 1 km. Cieki stanowiące siedlisko głowacza obejmują mniej 2% zasobów krajowej populacji.

Stan zachowania: C – średni – stopień zachowania cech siedliska gatunku: III – elementy średnio zachowane – biorąc pod uwagę jakość hydromorfologiczną siedlisk, w tym zwłaszcza możliwość migracji, występowanie potencjalnych miejsc tarłowych oraz jakość (czystość) wód należy sumarycznie określić te

elementy jako częściowo zdegradowane; a możliwości odtworzenia, w odniesieniu do ciągłości cieków (decydujących o możliwościach migracji) i stanu ekologicznego wód, określono jak możliwe przy średnim nakładzie środków

Izolacja: A – populacja izolowana – powstanie jeziora Orawskiego z zaporą wodną bez przepławki, odcięło populację z Czarnej Orawy od populacji z innych cieków. Ponadto próg wodny na rzece Syhleć ogranicza możliwości migracyjne gatunku.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (C), średni stan zachowania (C) oraz ocenę izolacji (A), nadano gatunkowi ocenę ogólną C.

2485 minóg Władykowa (*Eudontomyzon vladykovi*)

Zgodnie z najnowszą wiedzą naukową w Czarnej Orawie występuje minóg Władykowa, wcześniej określany jako minóg ukraiński. Gatunek osiadły, odbywający krótkie wędrówki. Larwy przez kilka lat przebywają zagrzebane w humusowo-piaszczystych nanosach. Larwa żywi się sestonem (detrytusem i okrzemkami). Dorosłe osobniki nie pobierają pokarmu i zaraz po tarle giną. Populacja nieliczna w obszarze, jej wielkość oszacowano na 200-2000 osobników.

Jakość danych: P – dane pochodzą z szacowania.

Populacja: C – populacja nieliczna. Krajowe zasoby gatunku nie zostały określone.

Stan zachowania: C – średni – stopień zachowania cech siedliska gatunku: III — biorąc pod uwagę jakość hydromorfologiczną siedlisk, w tym zwłaszcza możliwość migracji, występowanie potencjalnych miejsc tarłowych, a w wypadku minoga także miejsc wychowu larw, oraz jakość (czystość) wód należy sumarycznie określić te elementy jako częściowo zdegradowane; możliwości odtworzenia tych cech – odniesieniu do ciągłości cieków (decydujących o możliwościach migracyjnych) i stanu ekologicznego wód określono je jako możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: A – populacja izolowana – powstanie jeziora Orawskiego z zaporą wodną bez przepławki, odcięło populację z Czarnej Orawy od populacji z innych cieków.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (C), średni stan zachowania (C) oraz ocenę izolacji (A), nadano gatunkowi ocenę ogólną C.

1193 Kumak górski (*Bombina variegata*)

Gatunek najchętniej zasiedla niewielkie, okresowe zbiorniki wodne, nierzadko całkowicie pozbawione roślinności; o płytkiej i szybko nagrzewającej się wodzie (takie jak np. kałuże, wypełnione wodą zagłębienia na drogach gruntowych czy też przydrożne rowy). Równie często można spotkać go w rozlewiskach górskich potoków i otaczających je młakach, nadrzecznych żwirowiskach, starorzeczach i rozmaitych stawkach. Zasadniczo większość czasu spędza w wodzie lub jej pobliżu; zimuje jednak zawsze na lądzie – w różnego rodzaju kryjówkach ziemnych. W granicach obszaru Natura 2000 w trakcie obserwacji w 2012 roku stwierdzono obecność kumaków na 8 stanowiskach – w rozlewiskach Czarnej Orawy i rozlewiskach Borowego Potoku, w pobliżu zapory przeciwrumowiskowej na Syhlcu i w rozlewiskach Piekielnika. Ze względu na specyfikę terenu, w obszarze znajduje się niewiele optymalnych siedlisk, które mogą być miejscami rozrodu kumaka górskiego. Podczas monitoringu w 2018 r., obecność gatunku stwierdzono jedynie na 1 stanowisku wzdłuż koryta Czarnej Orawy w miejscowości Orawka, a podczas monitoringu GIOŚ w 2021 r. na stanowisku Syhleć nie stwierdzono obecności kumaka.

Jakość danych: DD - brak aktualnych danych ilościowych pozwalających na oszacowanie liczebności populacji kumaka w obszarze.

Populacja: brak danych dotyczących wielkości populacji gatunku, jednak można szacować, że stanowi ona mniej niż 2% krajowej populacji w alpejskim regionie biogeograficznym, która wskazana jest na 103 komórki siatki kwadratów 1 km x 1 km (ocena C).

Stan zachowania: B – dobry – stopień zachowania cech siedliska: II – elementy dobrze zachowane (siedlisko ocenione ogólnie na U1 i lokalnie na FV).

Izolacja: C – populacja nieizolowana.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (C), dobry stan zachowania (B) i ocenę izolacji (C), nadaje się gatunkowi ocenę ogólną C.

1014 Poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*)

Gatunek ściśle związany z terenami podmokłymi, często bardzo lokalnymi, niewielkimi zabagnieniami, młakami, źródłiskami na podłożu wapiennym. W obszarze Czarna Orawa związany z siedliskiem 7230, silna populacja stwierdzona na torfowiskach przy Jeziorze Orawskim.

Jakość danych: P – dane pochodzące z szacowania – brak danych inwentaryzacyjnych dla populacji

poczwarówki w obszarze, wielkość zajmowanego siedliska oszacowano na podstawie wielkości potencjalnych siedlisk (ok. 10 ha).

Populacja: Brak dokładnych danych dotyczących populacji poczwarówki, biorąc pod uwagę dostępność odpowiednich siedlisk, należy przypuszczać, że udział populacji w obszarze mieści się w przedziale 2-15% krajowej populacji gatunku w alpejskim regionie biogeograficznym (ocena: B).

Stan zachowania: B – dobry stopień zachowania cech siedliska: II – elementy dobrze zachowane (dobrze zachowanie płyty torfowisk alkaicznych).

Izolacja: C – populacja nieizolowana.

Biorąc pod uwagę ocenę populacji (B), dobry stan zachowania (B) oraz ocenę populacji (C), nadano ocenę ogólną B.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	C01.01		b
M	I01		b
M	B02.04		b
M	B02.02		b
H	J02.01		b
M	J03.01		b
M	A08		b
M	D01.02		b
M	J02.06		b
L	B01		b
M	C01.03		b
M	E03		b
M	E01.03		b
H	H01		b
M	J02.03		b
M	J03.02		b
H	J03.02.01		b
H	K02.01		i
M	K02.03		b
M	K03		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1.Klub Przyrodników 2010, Warunki zarządzania obszarem dorzecza i ochroną różnorodności biologicznej dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów cennych przyrodniczo na przykładzie zlewni Czarnej Orawy stanowiącej część transgranicznego dorzecza Dunaju. Część II. Inwentaryzacja terenowa elementów biotycznych flora, roślinność i siedliska przyrodnicze2.Zajac K., Zajac T., Lipińska A. 2011, Charakterystyka, ocena zasobów, stan zachowania oraz potencjalne zagrożenia mięczaków w obszarze dorzecza rzeki Czarnej Orawy. Projekt PL0494 „Warunki zarządzania obszarem dorzecza i ochroną różnorodności biologicznej dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów cennych przyrodniczo na przykładzie zlewni Czarnej Orawy stanowiącej część transgranicznego dorzecza Dunaju”. Charakterystyka Przyrodnicza. Bezkręgowce. RZGW w Krakowie3.IOP PAN 2012, Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 PLH120002 Czarna Orawa4.Augustyn L., Nowak M. 2014, Ichtiofauna polskiej części dorzecza Czarnej Orawy. Rocz. Nauk. PZW, 27, 51–78. 5.Nowak M. 2015, Raport dla gatunku: 5264 Brzanka na stanowisku - Czarna Orawa/Orawka, 6965 Głowacz białopłetwy – Czarna Orawa/Orawka, 6965 Głowacz białopłetwy - Czarna Orawa/Orawka. Państwowy Monitoring Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska6.Nowak M. 2016, Raport dla gatunku 2484 Minóg ukraiński na stanowisku - Potok Bębeński – Podwilk. Państwowy Monitoring Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska7.Łaciak M., Łaciak T. 2018, Monitoring kumaka górskiego na obszarze Czarna Orawa PLH120002, RDOŚ w Krakowie8.Mróz W. 2018, Wykonanie monitoringu nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, w następujących obszarach Natura 2000: Czarna Orawa PLH120002, Jaroszewiec PLH120006, Na Policy PLH120012, Dolina Białki PLH120024, Małe Pieniny PLH120025, Jadowniki Mokre PLH120068, Uroczysko Łopień PLH120078, Dolna Soła PLH120083, Kalina-Lisinieć PLH120007, RDOŚ w Krakowie9.Raczyński T. 2018, Monitoring stanu zachowania kozy, brzanki, głowacza białopłetwego i minoga ukraińskiego w obszarze Natura 2000 Czarna Orawa PLH12000210.Dołęga J. 2021, Raport dla gatunku 1091 Rak szlachetny na stanowisku - Potok Bebeński. Państwowy Monitoring Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska11.Zajac B. 2021, Raport dla gatunku 1193 Kumak górski na stanowisku – Syhleć. Państwowy Monitoring Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska12.Instytut Rybactwa Śródlądowego 2023, Wyniki odłowów ryb rzecznych 2011-2023

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	100.0				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu	*	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat@krakow.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 12 sierpnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Czarna Orawa PLH120002 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2014/4507/akt.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH120002

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)
